

Lunds kommun

Granskning av delårsrapport per 2017-08-31

2017-10-18

Magnus Helmfrid, Lars Starck, Anna Jovancic,
Johanna Nilsson

Syfte med granskningen

- ▶ Ernst & Young har på uppdrag av kommunrevisionen i Lunds kommun gjort en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2017-08-31.
- ▶ Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Syftet med granskningen är även att bedöma om delårsrapporten upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed.
- ▶ Rapporten från granskningen utgör underlag för revisorernas uttalande beträffande delårsrapporten.

Väsentliga händelser, urval

- ▶ Befolkningsökning 1,5%, 120 000 inv
- ▶ Bostadsbyggandet högt, 545 nya bostäder färdigställda
- ▶ Påbörjat bygget av spårväg, klart 2020
- ▶ KF har antagit en ny vision, nya fokusområden ska tas fram
- ▶ Problem med vattenkvaliteten under året, utredningsarbete pågår
- ▶ Kommunen bedöms kunna ta emot och erbjuda alla 2017 års anvisade flyktingar en bostad
- ▶ Nytt resursfördelningssystem Inom hemvården
- ▶ Handlingsplan för kompetensförsörjning 2017-2018 har tagits fram
- ▶ Upphandling av ett HR-system

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret (kommunen)

belopp i mnkr

Utfallet per augusti 2017 uppgår till 30 mnkr vilket är ca 16 mnkr bättre än utfallet för samma period 2016. Det prognostiserade resultatet uppgår till 28 mnkr.

Jämfört med 2016 års utfall för helår, 103 mnkr, är det prognostiserade resultatet därmed väsentligt lägre.

Det prognostiserade utfallet för 2017 innebär ett utfall som avviker negativt från budget med ca 40 mnkr.

Budgerat resultat	68 mnkr
Verksamheternas budgetavvikelser	-58 mnkr
Skatteintäkter	-19 mnkr
Finansnetto	19 mnkr
Övrigt finans	18 mnkr
Prognos	28 mnkr

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

- Resultatanalys 31/8-2017

Resultat	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Prognos 2017		Prognos 2017	
	Aug	Aug	Helår	Helår	Helår				
	2016	2017	2016	2017	2017	jfr budget 2017 *)		jfr utfall 2016	
Verksamhetens intäkter	1 148	1 184	1 788	1 621	1 671	50		-117	
Verksamhetens kostnader	-4 569	-4 761	-7 108	-7 304	-7 343	-39		-235	
Avskrivningar	-216	-229	-341	-300	-350	-50		-9	
Jämförelsestörande poster	-25	0	-35	0	-1	-1		34	
Verksamhetens nettokostnader	-3 662	-3 806	-5 696	-5 983	-6 023	-40	0,67%	-327	5,74%
Skatteintäkter	3 351	3 504	5 311	5 591	5 559	-32	-0,57%	248	4,67%
Generella statsbidrag	229	253	383	401	414	13	3,24%	31	8,09%
Resultat efter skatteintäkter (driftnetto)	-82	-49	-2	9	-50	-59	-655,56%	-48	2400,00%
Finansnetto	96	79	105	59	78	19	32,20%	-27	-25,71%
Jämförelsestörande poster	0	0	0	0	0	0		0	
Årets resultat	14	30	103	68	28	-40	-58,82%	-75	-72,82%

Jämförelsestörande poster i utfallet, mnkr

	Utfall 2016	Prognos 2017
Årets resultat	103	28
Realisationsvinster	-2,7	-1
Exploateringsunder/-överskott	6,7	
Nedskrivning anläggningstillgångar	7,2	
Avsättning deponi	24,0	-
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster, innan finansnetto	138,2	
Vinst vid försäljning av värdepapper	-20,6	
Extra utdelning från LKF	-10,0	-
Justerat årets resultat	107,6	

Jämförelsestörande poster i utfallet

- ▶ Jämförelsestörande poster inom ramen för verksamhetens nettokostnader

Post	2015	2016	2017
Reavinst	1,6 mnkr	3 mnkr	1 mnkr
Exploateringsvinst/-förlust	26 mnkr	-7 mnkr	-
Återbetalning AFA	41 mnkr	-	-
Värdejustering anläggningstillgångar	-10 mnkr	-7 mnkr	-
Avsättning deponikostnader		-24 mnkr	
Försäkringsersättning	9 mnkr	-	-
Summa	67 mnkr	-35 mnkr	1 mnkr

Jämförelsestörande poster i utfallet

- ▶ Analys justerad för jämförelsestörande poster
- ▶ Justerat för jämförelsestörande poster är driftnettot negativt 2017 liksom 2016. Driftnetto enligt prognos har är något lägre än föregående år, -51 mnkr mot -33 mnkr.

	2017P	2016	Avv	Avv (%)
Verksamhetens nettokostnader	-6023	-5696	-327	5,7%
Avgår jämförelsestörande poster	-1	35	34	
Justerade nettokostnader	-6024	-5661	-363	6,4%
Skatteintäkter och gen. Statsbidrag	5973	5694	279	4,9%
Justerat driftnetto (resultat efter skatteintäkter)	-51	-33	-18	54,5%

Verksamheternas prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mnkr	Budget- avvikelse
Byggnadsnämnd	1,1
Teknisk nämnd	-0,6
Teknisk nämnd - Exploatering & Infrastruktur	11,4
Renhållningsstyrelse	0,7
Utbildningsnämnd	-3,7
Kultur- och Fritidsnämnd	1,6
Socialnämnd	-97
Miljönämnd	0
Vård- och Omsorgsnämnd	34,5
Barn- och skolnämnd Lunds stad	0
Barn- och skolnämnd Lund Öster	-0,9
Servicekommitté	-15,1
KS - Kommunkontor	10,6
KS - Politisk ledning	-0,9
Summa nämnder	-58,3
Finans	18,2
Total förväntad avvikelse	-40,1

Verksamheternas budgetavvikelse

- ▶ Verksamheternas totala budgetavvikelse i enlighet med prognosen vid delårsbokslutet uppgår till -58,3 mnkr. Finansieringsverksamheten redovisar ett överskott om 18,2 mnkr innebärande att kommunens totala utfall avviker från budget med -40,1 mnkr.

Tekniska Nämnden Exploatering & infrastruktur

- ▶ Avskrivning är lägre eftersom projekt avslutas och skrivs av först efter färdigställande

Utbildningsnämnden

- ▶ Vux (-4 mnkr) detta är 4 mnkr bättre än föregående prognos pga. ökade intäkter för flyktingar. Socialförvaltningen fördelar om statsbidraget till berörda förvaltningar, vilket blir 10 mnkr för UN.

Socialnämnd (-97 mnkr)

- ▶ Budgetavvikelsen är -22 mnkr
- ▶ Ensamkommande barn (-61 mnkr) och Underskott Vuxna/familjer (-14 mnkr)

Vård o Omsorgsnämnden (34,5 mnkr)

- ▶ Medel för volymökningar bedöms ej disponeras fullt ut (uppskattning 14,4 mnkr)
- ▶ Löpande verksamheten (+20,1 mnkr)

Servicekommitté (-15,1 mnkr)

- ▶ Underskottet kopplat till Lundafastigheter (-10,1 mnkr) måltidsservice (-5 mnkr)

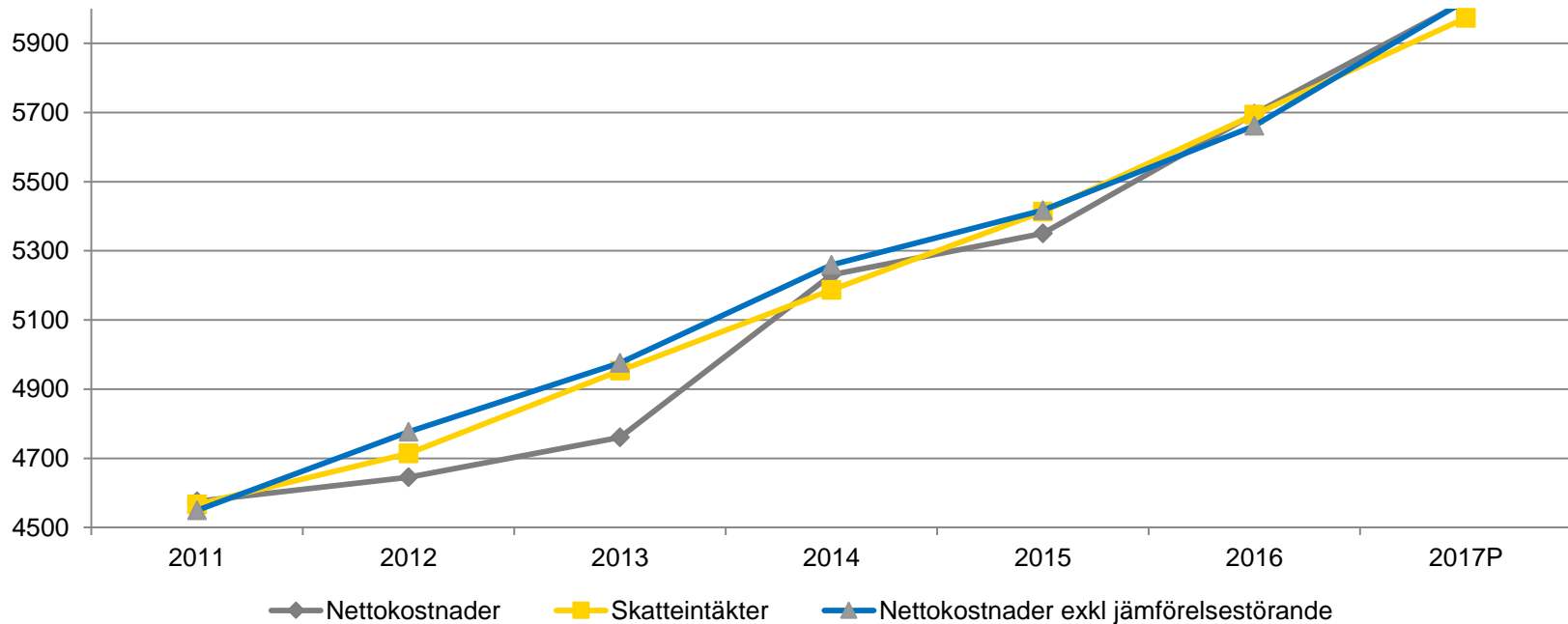
Kommunkontor

- ▶ Överskottet beror till stor del på att medel för personalfrämjande ändamål inte nyttjats fullt ut samt att förvaltningen haft ett antal vakanta platser.

Finans

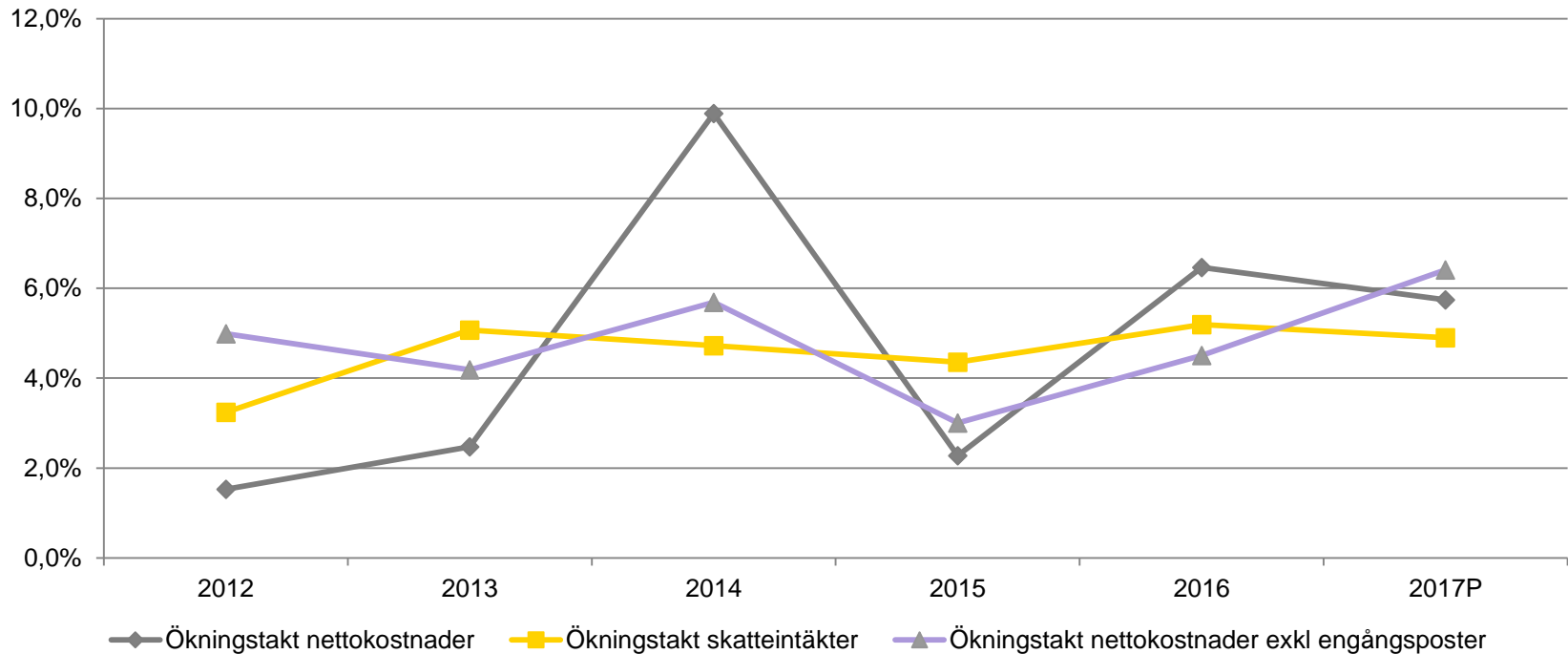
- ▶ Överskott från reserverade medel (20 mnkr) och lägre skatter (-20 mnkr) lägre externa räntekostnader (20 mnkr)

Strategiska frågor, nettokostnads- och skatteutveckling

- ▶ Grafen visar förändringen avseende verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag för perioden 2011 till 2017 (2017 avser prognos) i miljoner kronor.
- ▶ Blå linje avser nettokostnader eliminerat för jämförelse-störande poster.
- ▶ Det konstateras således att fr o m 2012 har, vid eliminering av jämförelsestörande poster, skatteintäkterna inte täckt verksamhetens nettokostnader.
- ▶ Totalt har verksamhetens nettokostnader ökat med 32,4 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med ca 30,8 % under samma period.

Strategiska frågor, nettokostnads- och skatteutveckling

- ▶ Grafen visar den årliga procentuella förändringen av nettokostnader respektive skatteintäkter.
- ▶ För 2017 förväntas skatteintäkterna öka med 4,9 % och netto-kostnaderna med 5,7% inkluderat jämförelsestörande poster och 6,4 % eliminerat för dessa. Under hela den jämförda perioden kan konstateras att kostnaderna ökat i högre takt än intäkterna. Utvecklingen är oroande.

Kommentarer till delårsrapporten

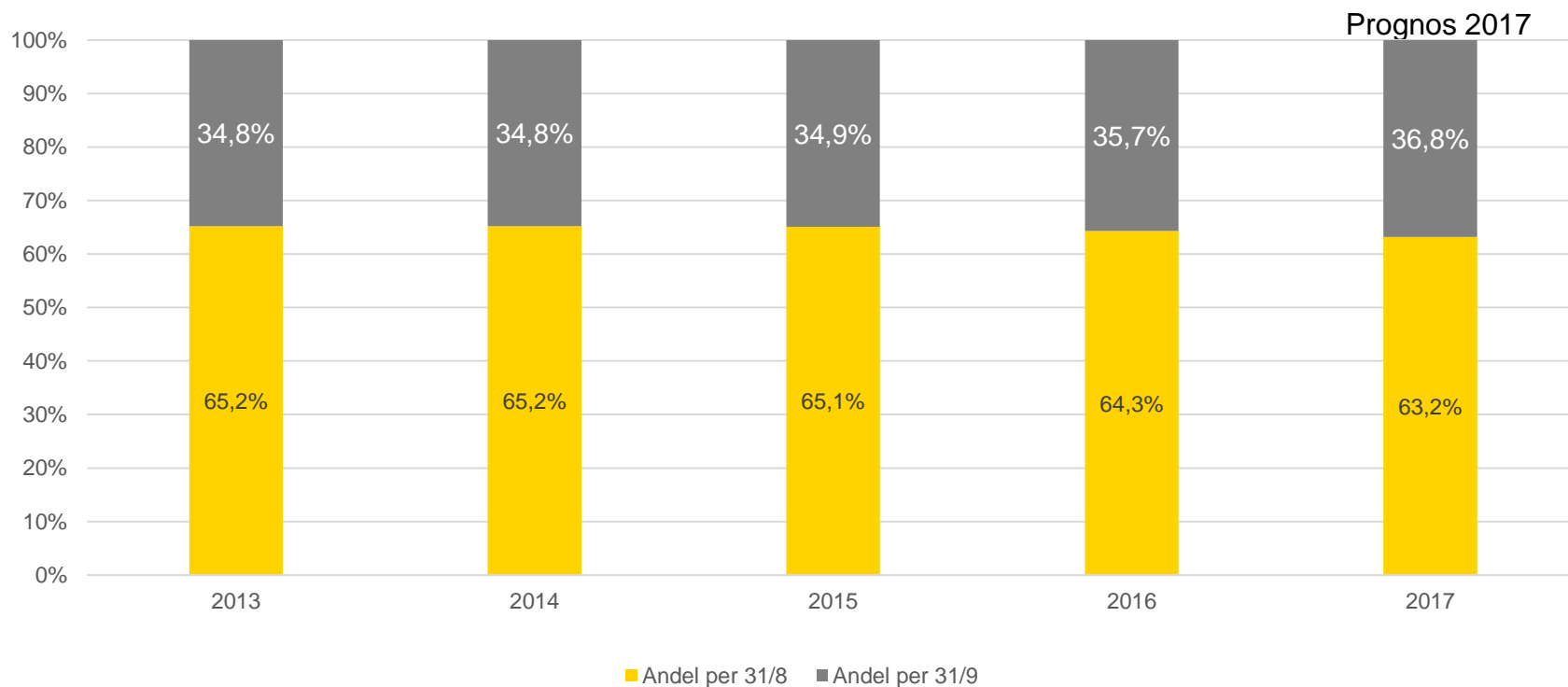
- ▶ Enligt uppgift tillämpar kommunen fullt ut oförändrade redovisningsprinciper jämfört med föregående årsbokslut.
- ▶ Kommunen använder finansiella instrument i form av swapavtal. Strategin kring räntebindning är fastställd och dokumenterad i finanspolicy. Ingen förändring har skett under året.

Kommentarer till delårsrapport

- ▶ Från och med 2014 gäller Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 22 som behandlar kommuners delårsrapportering.
- ▶ Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i delårsrapporten, principer för vilka poster som ska tas med samt hur dessa ska värderas.
- ▶ Minimikravet i en kommunal delårsrapport är såsom följer:
 - ▶ Förkortad förvaltningsberättelse
 - ▶ Balansräkning
 - ▶ Resultaträkning
 - ▶ Vissa andra upplysningar
- ▶ Rekommendationen ställer även krav på att en sammanställd redovisning ska finnas med i delårsrapporten om antingen de kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter uppgår till minst 30 % alternativt om de kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 % av kommunkoncernens balansomslutning. Det räcker att ett av kriterierna är uppfyllda.
- ▶ Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som framgår i RKR:s rek nr 22.

Räkenskaper och ekonomi

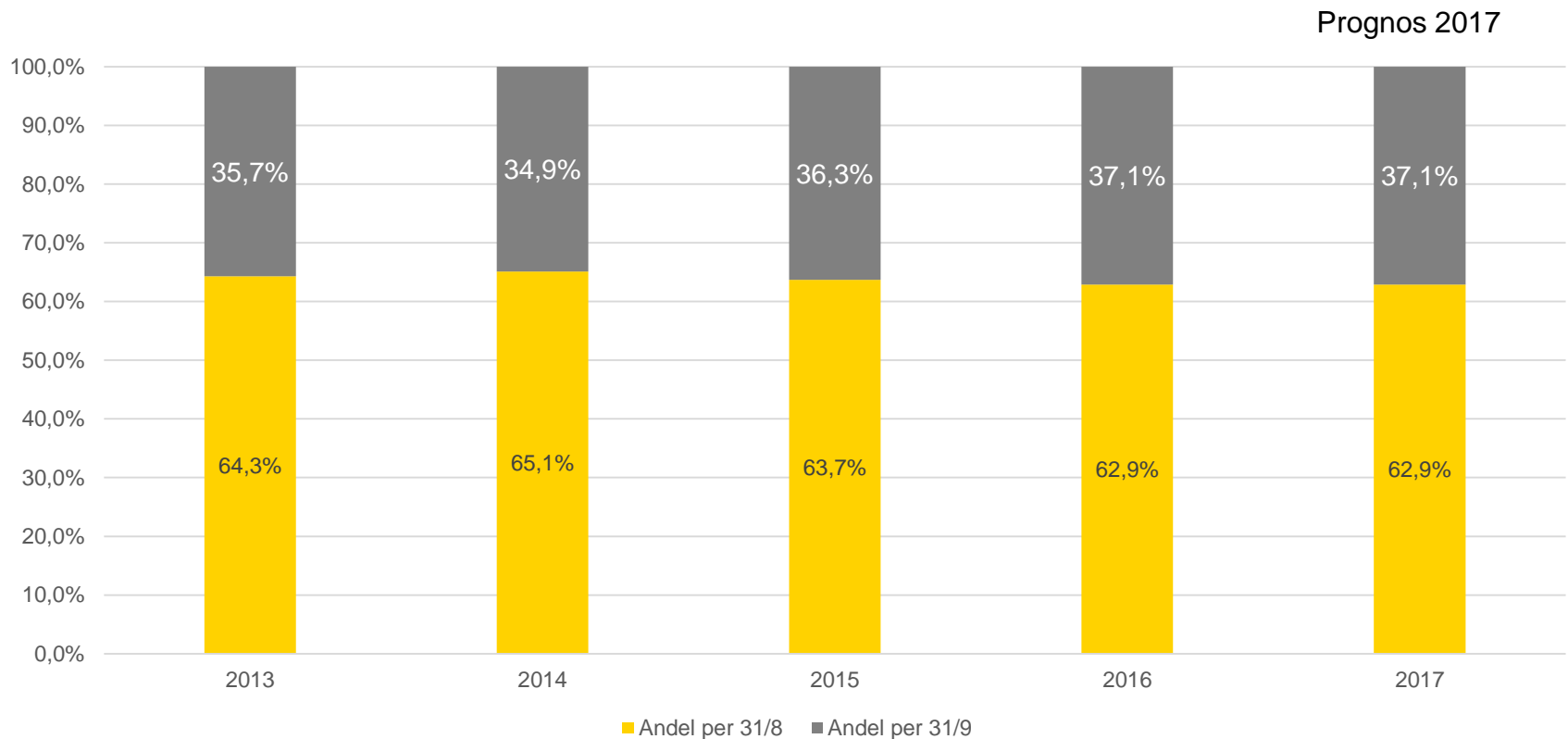
Verksamhetens nettokostnader vid delår i förhållande till utfall.

- Lägre andel nettokostnader vid delår 2017 jämfört med tidigare år, innebär att nettokostnadsutvecklingen enligt prognos ska vara högre än jämförelseperioden under sista tertialet.
- **Flera osäkerhetsfaktorer finns.**
- 1% avvikelse medför en förändring om ca +/- 60 mnkr
- Jämförelsestörande poster 2016: avsättning återställningskostnader avseende Rögle deponier -27 mnkr, reavinster netto +2,0 mnkr.
- Kan indikera att resultatet kan bli bättre än prognosen.

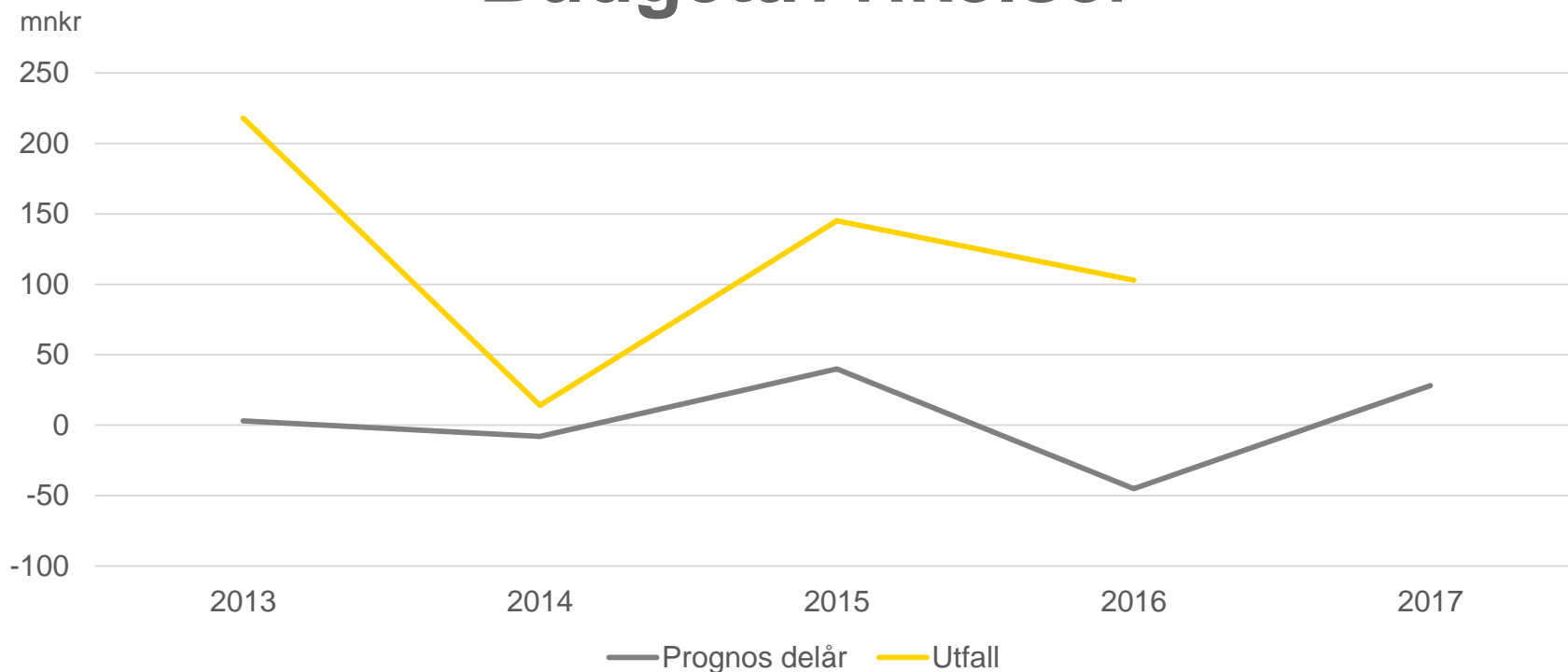
Räkenskaper och ekonomi

Skatteintäkter och generella statsbidrag i förhållande till utfall.

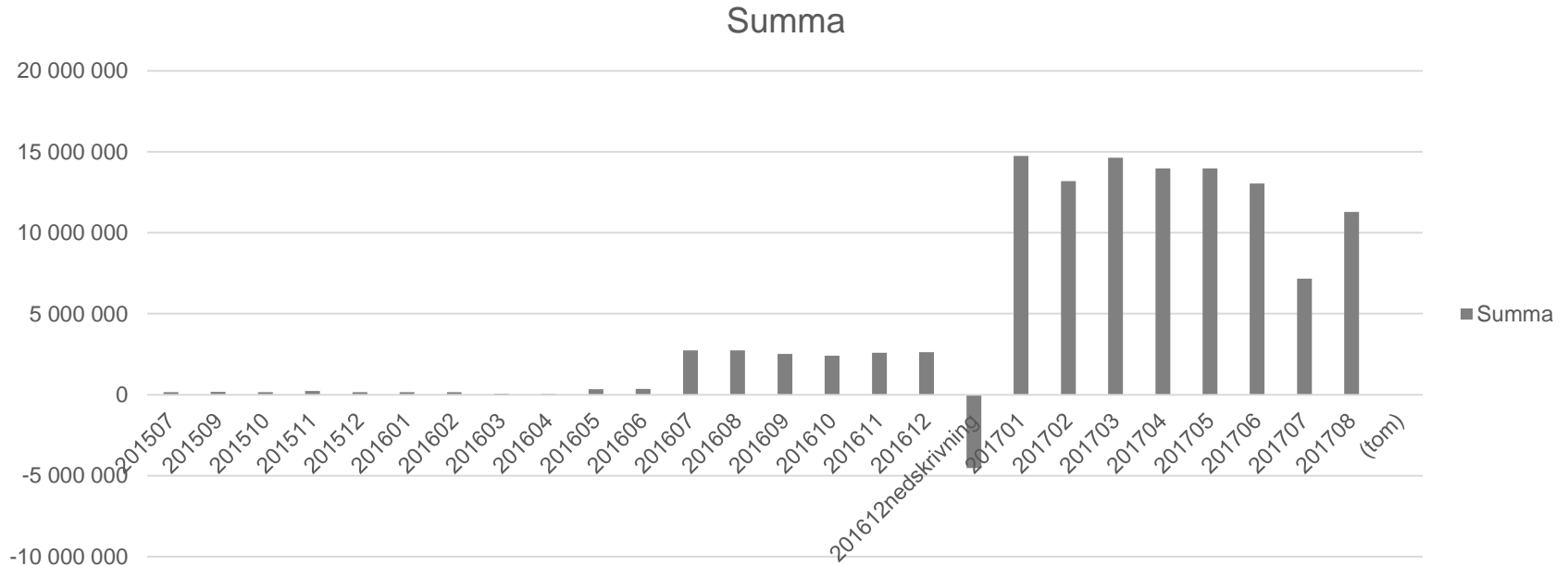
- Utfall av skatteintäkter och generella statsbidrag i delåret periodiseras i f h t kostnaderna. Motsvarande periodisering sker inte i budgeten varför en del av avvikelsen utfall i delår mot budget kan förklaras med att lägre skatteintäkter ingår i utfallet än i budget.

Budgetavvikelser

- ▶ Större osäkerhetsfaktorer bedöms vara kostnader för flyktingar,
- ▶ De senaste årens avvikelser av utfall jämfört med prognos tyder på en försiktighet i prognoserna. Detta indikerar att resultatet kan bli bättre även 2017.

Fordran på Migrationsverket 2017-08

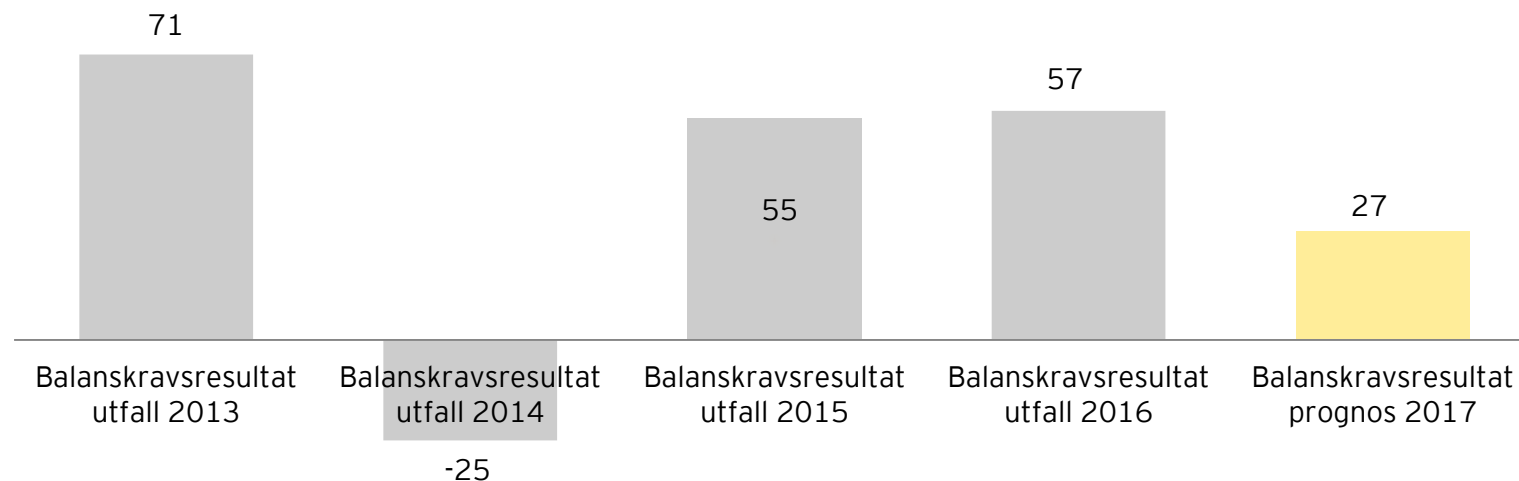

- ▶ Fordran per 2017-08-31 uppgår till 112,5 mnkr (socialnämnden)
- ▶ Ännu inte utbetalda statsbidrag från Migrationsverket 112,5 mnkr, varav 102 mnkr avser årets återsökta inte utbetalda statsbidrag. I prognosen ingår återsökt inte utbetald ersättning med 95% av det återsökta beloppet, vilket är en försiktighet i prognosen på 10 mnkr.
- ▶ I december 2016 ligger en nedskrivning på 4,5 mnkr som skall matcha tidigare återsökningar. Äldre återsökningar har inte värderats och bedömningen är att denna nedskrivning borde vara något lägre. Ny prövning sker till årsbokslutet.

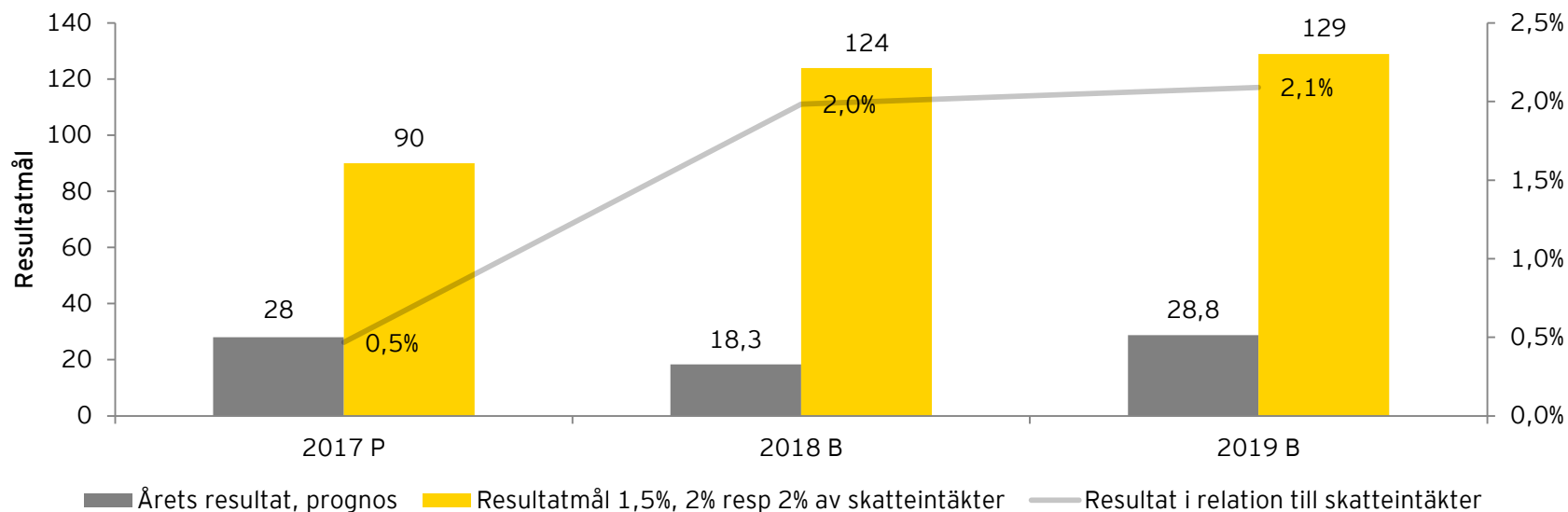
Måluppföljning, balanskravet

belopp i mnkr

- ▶ I den prognos som har upprättats uppgår det förväntade balanskravsresultatet till 27 mnkr. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas således bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång. Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

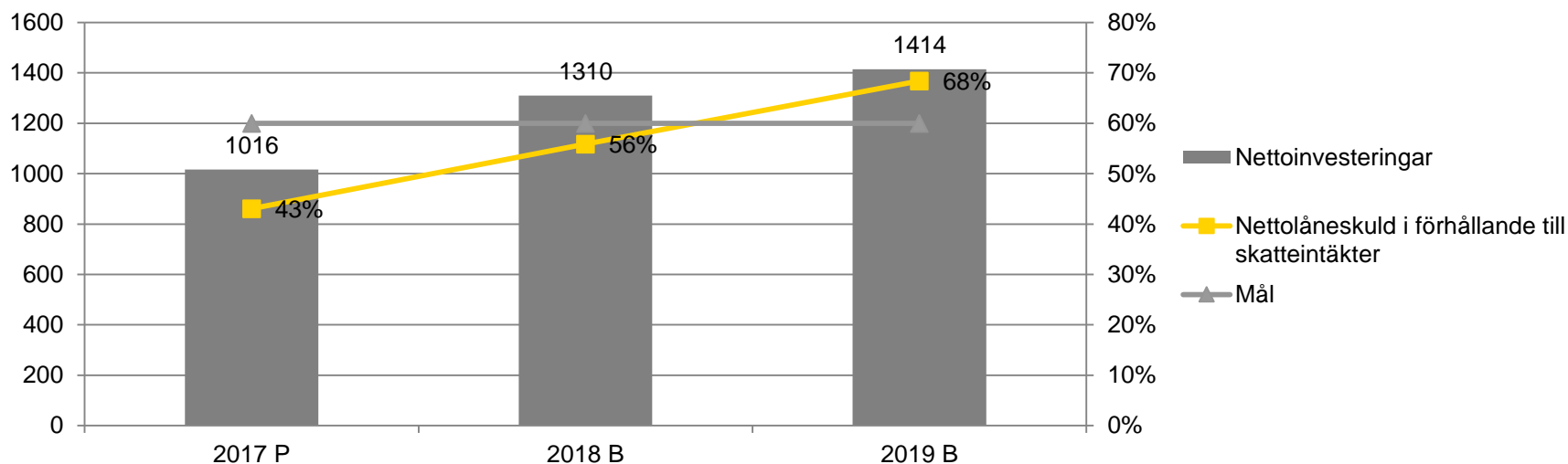

Finansiell målsättning, resultatmål

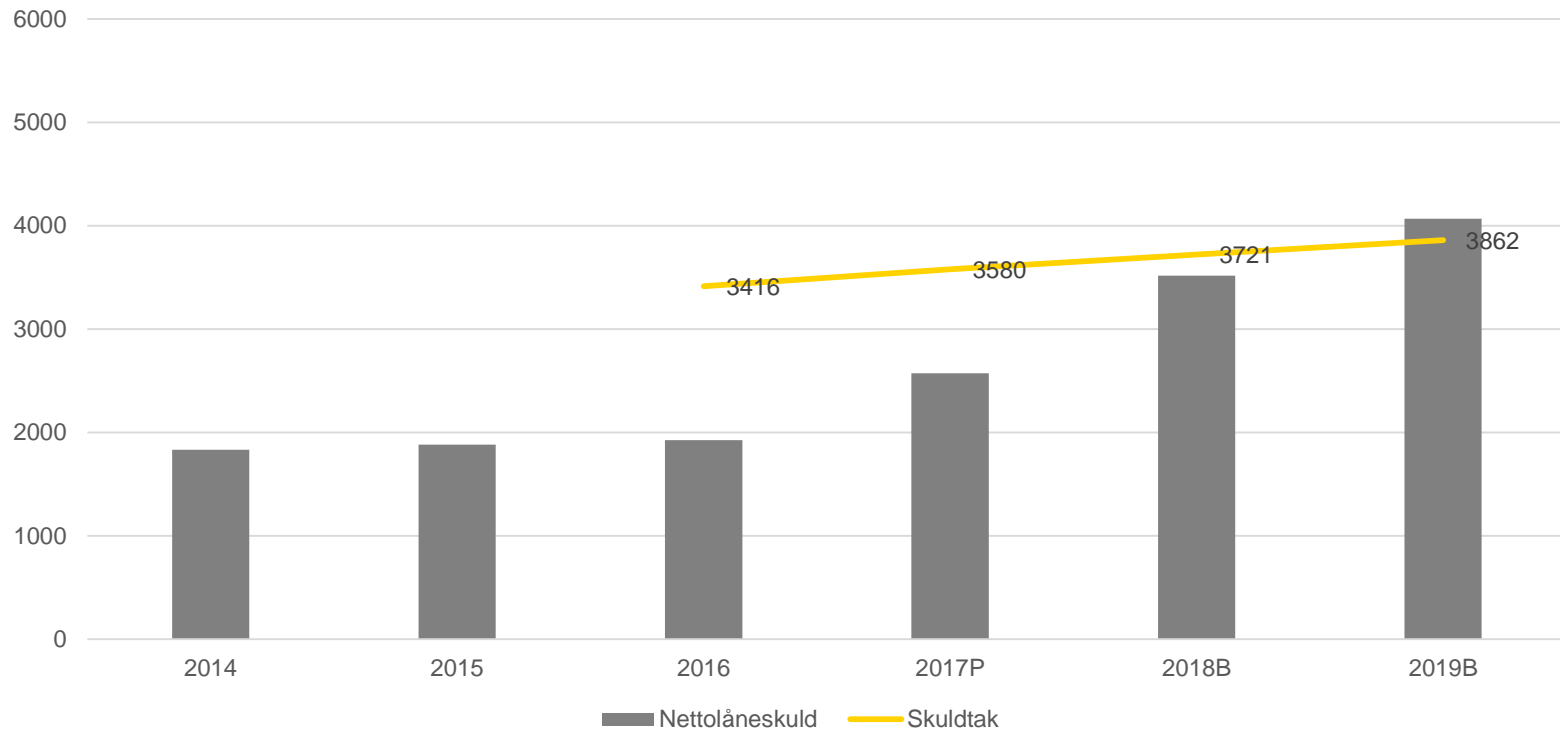
- ▶ Kommunens finansiella målsättning är definierad som att under EVP-perioden (ekonomi- och verksamhetsplan) 2017-2019 ska en upptrappning ske successivt av resultatnivån i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag. För 2017 är målet 1,5%. I EVP 2018-2020 så är målsättningen 2018 2% och 2019 2%.
- ▶ I enlighet med upprättad prognos förväntas resultatet uppgå till 28 mnkr innebärande att den finansiella målsättningen inte uppnås.
- ▶ Även för de kommande två åren, dvs 2018-2019, beräknas kommunen inte att uppnå målet.

Finansiell målsättning, skuldsättningsmål

- ▶ Analysen visar att med nuvarande investeringstakt så kommer nettolåneskulden att öka och 2019 beräknas nettoskulden överstiga målet om att nettolåneskulden ska uppgå till maximalt 60% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Av detta följer att för 2017 och 2018 kommer målet att klaras men ej 2019.
- ▶ Investeringsramen anger ett absolut tak för investeringarna, vilket innebär att även om det sker förskjutningar i projekten bedöms investeringsramen inte överskridas för något år.

Nyckeltalsanalys, Nettolåneskuld

- ▶ Nettolåneskulden bedöms uppnå skuldtaket på 60% under 2019 baserat på den investeringsplan som finns och finansieringsbehovet av denna.
- ▶ I EVP för 2017-2019 beräknades nettolåneskulden uppgå till 63% 2019 med den resultatutveckling och investeringsnivå som planerades.

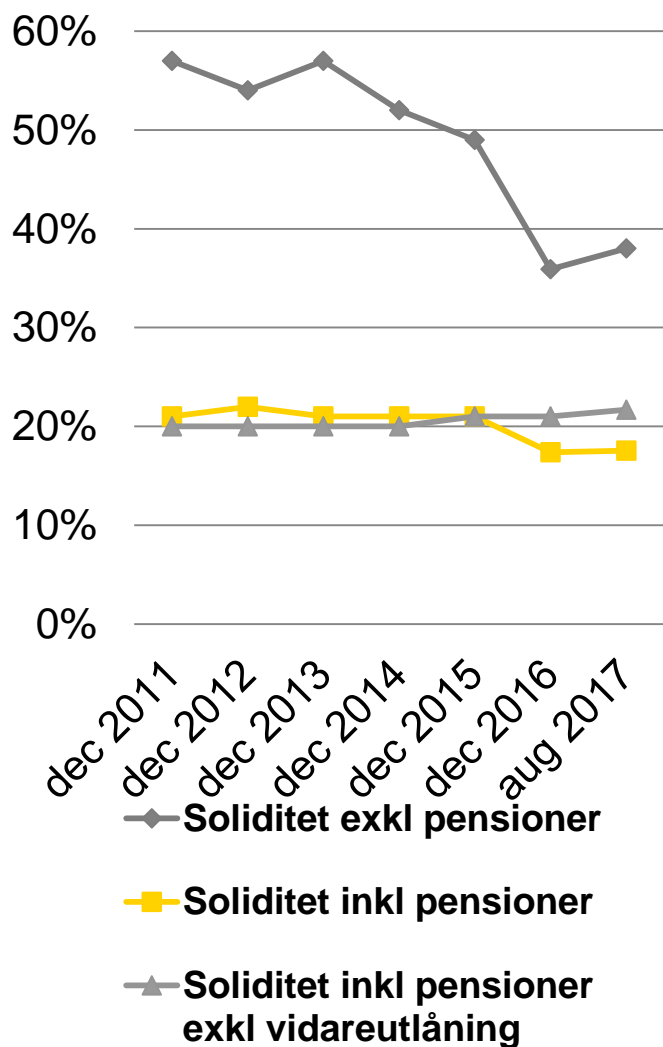
Nyckeltalsanalys, nettoinvesteringar

belopp i mnkr

- ▶ Investeringar under perioden uppgår till 448 mnkr.
- ▶ För hela 2017 prognostiseras 1016 mnkr vilket är en genomförandegrad om cirka 69,8 % i förhållande till den av kommunfullmäktige antagna investeringsbudgeten.
- ▶ Det konstateras att investeringstakten under tredje tertialet kommer att uppgå till 568 mnkr.
- ▶ Om ovanstående investeringsprognos håller är det sannolikt att kommunens finansiella målsättning om nettolåneskuld kommer att uppnås.

Nyckeltalsanalys, soliditet

- ▶ Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, har vid jämförelse med senaste årsbokslutet förbättrats från 36% till 38%.
- ▶ Det konstateras att kommunens soliditet är väsentligt lägre än snittet i Skåne som 2016 låg på ca 50%.
- ▶ Då kommunen använder sig av den s.k. blandmodellen för redovisningen av pensionsförpliktelser redovisas den största delen utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om den delen som redovisas som en ansvarsförbindelse beaktas i soliditetsberäkningen uppgår soliditeten till 18% vilket även det är en försämring.
- ▶ Med beaktande av att kommunen vidareutlånar till de kommunala bolagen, är soliditeten, inkl. pensionsåtagandet, istället **22%**.

Måluppföljning, finansiella mål

- ▶ Av Lunds kommuns EVP avseende 2017 framgår följande finansiella målsättning för räkenskapsåret:

- ▶ **Resultatmål**

Årets resultat ska uppgå till 1,5% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
Prognos 2017: 0,5%

Förväntas ej
uppnås

- ▶ **Skuldsättningsmål**

Nettolåneskulden ska år 2018 uppgå till högst 60% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
Prognos 2017: 43%

Förväntas
uppnås

- ▶ Kommentarer:

I samband med att EVP för 2017-2019 fastställdes kunde konstateras att inget av målen kommer att uppnås. För 2017 kommer dock skuldsättningsmålet att uppnås pga. att alla budgeterade investeringar ej genomförs.

Enligt EVP för 2018-2020 så skall resultatmålen uppgå till 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag vilket inte beräknas uppnås, och skuldsättningsmålet skall uppgå till högst 60% av skatteintäkterna vilket beräknas uppnås för 2017 och 2018 men inte 2019.

Enligt vår uppfattning innebär detta att de finansiella målen inte kan anses vara styrande då de redan i budgeten ej beräknas bli uppfyllda.

Måluppföljning, verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges mål	Bedömning
Inflytande delaktighet och service	Flera indikatorer mäts endast för helåret. Bedöms i delårsrapporten uppnås delvis.
Ekonomisk hållbarhet	Mål bedöms delvis uppnås eftersom ett av två ekonomiska delmål klaras.
Attraktiv och kreativ plats	Flera indikatorer mäts endast för helåret. Bedöms i delårsrapporten uppnås.
Ekologisk hållbarhet	Bedöms uppnås.
Företagsklimat	Flera indikatorer mäts endast för helåret. Bedöms i delårsrapporten uppnås delvis.
Boende och verksamma i Lund ska uppleva att de får ett gott bemötande och en hög tillgänglighet	Flera indikatorer mäts endast för helåret. Bedöms i delårsrapporten uppnås delvis.

- ▶ Sammanfattning är att två av målen bedöms klaras och övriga är delvis uppnådda. Flera indikatorer mäts på helårsbasis och finns tillgängliga först vid årsredovisningen.

Sammanfattning

Utfall och kostnadsutveckling

Utfallet per augusti 2017 uppgår till 30 mnkr vilket är ca 16 mnkr lägre än utfallet för samma period 2016. Det prognostiserade resultatet uppgår till 28 mnkr. Jämfört med 2016 års utfall för helår, 103 mnkr, är det prognostiserade resultatet därmed väsentligt lägre än föregående år.

Det prognostiserade utfallet för 2016 innebär ett utfall i väsentligt under budget (28 mot 68).

2017 förväntas skatteintäkterna öka med 4,9 % och nettokostnaderna med 5,7 %. I resultatet ingår endast 1 mnkr som jämförelsestörande var nyckeltalet 5,7 % är rättvisande. Oavsett beräkningsgrund konstateras att kostnaderna förväntas öka i högre takt än intäkterna. Utvecklingen är oroande.

God redovisningssed

Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som framgår i RKR:s rek nr 22.

Verksamheternas budgetavvikelse

Verksamheternas totala budgetavvikelse i enlighet med prognosen vid delårsbokslutet uppgår till -40,1 mnkr. Störst budgetunderskott konstateras för socialnämnden (-97 mnkr) samt Servicenämnden (-15 mnkr). Vård- och omsorgsnämnd visar överskott 34,5 mnkr)

Balanskravet och mål för god ekonomisk hushållning

Det s.k. balanskravsresultatet uppgår enligt prognos till 27 mnkr innebärande att kommunallagens krav på en ekonomi i balans

förväntas att uppnås. Något underskott från tidigare år finns ej.

Från och med 2017 har fastställts 6 övergripande fokusområden. Uppföljningen av KF-målen i delårsbokslutet visar att flera av målen inte varit föremål för mätning i samband med delårsbokslutet. Av de övergripande målen så bedöms i delårsrapporten två att uppnås och fyra att delvis uppnås.

Beträffande det finansiella målet förväntas enbart en av två indikatorer att uppnås varför bedömningen som görs är att målet ej kommer att uppnås.

Slutsats och bedömning

Mot bakgrund till ovanstående bedömer vi att resultatet i delårsrapporten inte är fullt ut förenligt med fullmäktiges mål.

Magnus Helmfrid

Auktoriserad revisor/certifierad revisor
070-517 78 15

magnus.helmfrid@se.ey.com

Lars Starck

Auktoriserad revisor
070-324 96 51

lars.starck@se.ey.com

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

